

Danmarks Naturfredningsforening i Fredericia nr. 51 2. juni 2014

Kære Læser

Den 7. maj var der på forsiden af Fredericia Dagblad en overskrift, der nok kunne få det til at gibbe i én: "Slut med værnepligt i fæstningsbyen"!

Du husker måske, at vi sidste år i august havde samlet politikere fra de partier, som senere stillede op til byrådsvalget. Emnet var Hyby Fælled. Alle på mødet - også vi fra DN - var enige om, at det allerbedste vil være, at forsvaret fortsat bruger Fælleden som øvelsesområde. Der var dog et par røster, som advarede: Militærteknologierne udvikles kraftigt - måske vil der ikke for fremtiden være det samme behov for øvelsesområder, og så kan man tænke sig, at forsvaret vil sætte Fælleden eller noget af den til salg. Visse politikere så straks muligheden for nye parcelhus-områder.

Nyheden i Fredericia Dagblad gør os lidt urolige. Nu drejer det sig ikke om, hvad der måtte ske med militærteknologierne i en tåget fremtid, men om en øjeblikkelig, nutidig reduktion af forsvarets behov for området. Det er vel overflødigt at sige, at vi vil gøre meget for at bevare Hyby Fælled som naturområde - med eller uden militær.

Fotoet viser en hvid vipstjert med mad til ungerne - fotograferet på Fælleden siddende på et levn fra den kolde krig, en tankspærring. Fotoet symboliserer på smukkeste vis, at militær og natur har det fint sammen.

Send nyhedsbrevet videre til venner og bekendte, som interesserer sig for Fælleden.

[Læs her om mødet om Fælleden i august sidste år](#)

Delenko er med til at give os engenes skønhed tilbage

Dette er en historie om fællesskab og glæde over dyr og natur - og om godt og sundt kød.

Ja, Delenko står selvfølgelig for del-en-ko. Og det er lige, hvad de tyve familier og medlemmer af den lille forening gør. Eller rettere - de deler fem kvier. Dyrene kom på græs i maj; de bliver slagtet til efteråret - og kødet bliver fordelt mellem medlemmerne. Og sådan går det også næste år.

Er det så det gode kød fra Elbodalen, der er medlemmernes motiv til på skift at tage ud i Elbodalen for at se til dyrene - for det skal ske dagligt? Hvert medlem har sine egne motiver. Men glæden ved den dejlige Elbodalen, ved gåturen gennem den lille skov ned til kvierne - og samværet med kvierne - er sammen med fællesskabet i foreningen vigtige motiver. Én kan berette om de røde glenter, som ses så ofte, at de sikkert har deres rede i nærheden, og snart går snakken om andre naturoplevelser, som har gjort indtryk på den enkelte.

Rundt omkring i landet er der lignende fællesskaber, og set fra DN's synspunkt gør de en såre nyttig indsats for naturen, idet græssende kvæg er de bedste naturplejere, der findes.

Landmændene mistede på et tidspunkt interessen for engene - det er mere rationelt at have kørerne på stald. Det er stort set kun de økologiske kører, der kommer på græs. Og enghøet til vinterfoder er erstattet af andre typer foder, ofte importeret. Det betyder, at engene gror til med pilebuske, tagrør, brændenælde og andre høje urter. De "gammeldags" enges blomsterflor er blevet skygget væk, bier og sommerfugle har ringe kår, og det samme har viberne og andre engfugle.

Vi ønsker derfor Delenko fremgang og flere medlemmer - der er græs til flere kvier, og vi ønsker nye kogræsserforeninger oprettet. Vi vil have engenes skønhed tilbage.

Hvis du vil vide mere, så kontakt formanden for Delenko, Uffe Søsted, tlf. 52 33 36 32, mail info@delenko.dk

Vi besøgte foreningen på en hyggeaften hos kvierne - det var en kølig og diset, men vindstille aften i Elbodalen, og humøret var der ikke noget i vejen med. Menuen stod på brændenældesuppe og pandekager. [Se fotos fra aftenen her](https://picasaweb.google.com/114050185150370702565/ElbodalenDelenkoMaj14?authuser=0&authkey=Gv1sRgCKmE8eC46s6taA&feat=directlink)
(<https://picasaweb.google.com/114050185150370702565/ElbodalenDelenkoMaj14?authuser=0&authkey=Gv1sRgCKmE8eC46s6taA&feat=directlink>)

Den eneste gode vildmink er en død vildmink

Undskyld den brutale overskrift! Men i betragtning af de skader, den invasive art mink gør på vores danske arter af fugle, gnavere og padder, mener vi ikke, at den er overdrevet. Mink er ikke svær at fange i fælder - vi kan næppe helt udrydde vildtlevende mink i den danske natur, men hvis gode kræfter slår sig sammen, kan vi decimere bestanden kraftigt. (Foto: Leif Øgaard)

Vi taler ikke om mink i Amerika, hvor den hører hjemme, men om vildtlevende mink i den danske natur. De er efterkommere efter mink, som er sluppet ud ved uheld, eller som aktivister har lukket ud af minkfarme i den hensigt at "befri dyrene"! Uden tanke på de skader på vores dyreliv, der er resultatet.

Minken jager i vandkanten og tager lige så gerne vandfugle som fisk og padder. Vores ænder, gæs, lappedykkere m.fl. har ikke en chance over for minken, for dens jagtteknik er dem ukendt. Ingen danske rovdyr jager som minken - odderen kommer tættest.

Naturstyrelsen har indledt en indsats for at komme minken til livs, idet man i første omgang har koncentreret sig om 20 områder. Men der er masser af mink også andre steder, og hvor der bliver sat fælder ud, er der ofte overraskende store fangster.

Vi foreslår DOF, Dansk Ornitologisk Forening, at påtage sig ansvaret for en vurdering af behovet for bekæmpelse af mink ved vådområderne i Egeskov og Bøgeskov. Måske vil Fredericia og Omegns Jagtforening være med. DN Fredericia vil medvirke - der er sikkert blandt vores medlemmer folk, der vil rykke ud, når en sms fra fældeuden siger, at der er en mink. Mon ikke også Fredericia Kommune vil bidrage.

Du skal se denne artikel som en sondering. Vi vil se, om der er interesse for en vurdering af bestanden og siden evt. en fældefangst af mink. En erfaren mink-fanger siger dog, at kun en målrettet fældefangst kan give et sandt billede af bestanden.

Så nu venter vi på kommentarer fra de organisationer, vi har nævnt oven for.

Læs her om mink og om fangst af mink - Naturstyrelsen.

(http://naturstyrelsen.dk/media/nst/Attachments/Forvaltningsplanformink_maj2013.pdf)

En ny forening er startet i Helsingør af privatpersoner med det formål at udrydde minken i den danske natur - læs om deres oplevelser og gode råd til fangst af mink. (<http://www.friforvildmink.dk/>)

Hvis du ikke mener, at det er så slemt med mink i den danske natur, så se her en svanes kamp for livet. (http://www.youtube.com/watch?v=5jkUc4hU_Vg)

Kommunen fandt niøjn' i Spang Å

Her ser du en bæklampret - fotograferet i et akvarium. Den har to større slægtninge, flodlampret og havlampret. Nederst til højre har bæklampretten suget sig fast på akvariets rude, og til venstre er gydningen i gang. Den er 12-16 cm lang. (Fotos: Bernt René Voss Grimm)

Niøjn´ er det gode, jyske navn for en bæklampret. Den har syv gællespalter på hver side og to øjne, og hvordan man har kunnet få navnet niøjn´ eller niøje ud af det, forbliver en gåde.

Opslaget på Facebook-siden, Det Grønne Fredericia, om kommunens fangst af bæklampretter ved elektrofiskeri i Spang Å bragte mig (Ole Klottrup) tilbage til herlige drengedage ved bækken på jagt efter niøjn´. De skulle studeres i akvariet, og efter et par dage blev de sat ud igen. Ja, det var længe før, der var computere og computerspil til at holde børn inden døre.

Vi bør være glade for, at bæklampretten findes i Spang Å, for det tyder på en god vandkvalitet.

I Naturstyrelsens omtale af bæklampretten kan du læse:

Bæklampret er på EF-Habitatdirektivets Bilag II. Det betyder, at den kræver så streng beskyttelse, at Danmark skal udpege habitatområder, hvor der skal tages særlige hensyn til arten, og hvor der ikke må foretages indgreb, der forringer artens udbredelse.

Spang Å er ikke udpeget som habitatområde - de fleste er at finde i det vestlige Jylland. Men derfor skal vi alligevel passe godt på bæklampretten.

Nogle zoologer betragter ikke denne spændende familie af rundmunde som fisk. [Læs her mere om lampretter.](http://da.wikipedia.org/wiki/Lampret) (<http://da.wikipedia.org/wiki/Lampret>)

[Her specielt om bæklampretten \(http://naturstyrelsen.dk/77845\)](http://naturstyrelsen.dk/77845)

Dejligt gensyn!

[\(/Files/Billeder/Lokale_billeder/Fredericia/Nyhedsbreve fra jan 14/201406/Loevfroecollage.jpg\)](#)

Sidste sommer blev der sat haletudser af løvfrø ud i damme på Hyby Fælle og på Trelde Næs. Og nu har en skoleklasse fundet en af de næsten voksne løvfrøer. Først til næste forår er de kønsmodne, og så kan vi høre deres kvækken.

Sidst i maj fik vi en mail fra naturvejleder Bjarne Christensen, Fredericia Kommune: "Jeg tænkte måske det havde interesse for jer, at vide at jeg sammen med en tredje klasse den anden dag fandt en løvfrø i Trelde. Det er med øjeblikkelig virkning mit yndlingsdyr. Den er bare så smuk."

Nu kommer så den obligatoriske, hævede pegefinger: Uanset hvor fristende det kunne være, er det forbudt at fjerne padder fra deres levesteder.

Hvis du vil vide mere om Fredericia Kommunes meget fine løvfrøprojekt med udgravning af mange damme og udsætning af løvfrøer, skulle du søge i databasen over artikler i vores nyhedsbreve:

Gå ind på www.dn.dk/fredericia

Klik under Nyheder på 'Læs og abonnér på DN Fredericias gratis nyhedsbrev'

Klik på linket i 'Søger du et bestemt emne i et af vores nyhedsbreve siden 2009, så gå ind her.'

Er der emner, du synes, vi skal skrive om?

Så send os en mail - fredericia@dn.dk - eller ring til Karsten Enggaard eller Ole Klottrup

Tilmelding til DN Fredericias nyhedsbrev kan ske [her](#)
Her kan du også se de tidligere nyhedsbreve.

Mange hilsener fra Danmarks Naturfredningsforening i Fredericia

Karsten Enggaard, formand	tlf. 7594 3166
Ole Klottrup, næstformand	tlf. 7593 1717
Meld dig ind i DN på	www.dn.dk

> [Følg DN på Facebook](#)

(<http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening/38507331439>)

> [Følg DN Fredericia på Facebook](#)

(<http://www.facebook.com/DanmarksNaturfredningsforening#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening-i-Fredericia/494461143950297?fref=ts>)

Gå ind på vores hjemmeside www.dn.dk/fredericia og se mere om, hvad vi arbejder med her i kommunen.

DN's overordnede hjemmeside finder du her www.dn.dk.

Og er du i tvivl om noget, så ring til Karsten Enggaard på 7594 3166.

> [Afmeld nyhedsbrevet på dn.dk/nyhedsbrev](http://dn.dk/nyhedsbrev)